

Handläggare
Helena A Andersson
Telefon: 08-508 33 894

Till
Utbildningsnämnden
2021-11-18

Inför en kulturgaranti för stadens barn och unga

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2021/818

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Anette Burman
Avdelningschef

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har fått motionen ”Inför en kulturgaranti för stadens barn och unga” av Emilia Bjuggren (S) på remiss från kommunstyrelsen. Enligt motionen är tillgången till kulturupplevelser en klassfråga, där föräldrarnas utbildningsnivå spelar stor roll. Förskola och skola är därför ett av stadens viktigaste verktyg för att säkerställa att alla barn och elever få en likvärdig tillgång till professionella kulturupplevelser. Motionären menar att det finns ett likvärdighetsproblem eftersom stadens subvention av kulturaktiviteter, Kulanpremien, nyttjas i olika grad. Motionären föreslår att alla barn och elever i Stockholms stads förskolor och skolor garanteras minst en kulturupplevelse per verksamhetsår.

Utbildningsförvaltningen ställer sig generellt positiv till förslag som främjar barn och ungas likvärdiga tillgång till professionella kulturupplevelser och eget skapande. Förvaltningen anser dock att syftet med en kulturgaranti redan uppnås i hög utsträckning inom ramen för befintliga kulturverksamheter och insatser. I läroplanerna för förskola, grundskola och gymnasieskola betonas kulturens roll. Förvaltningen ser därför inte behovet av att införa en kulturgaranti. Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det till

kommunstyrelsen som svar på remissen, samt att beslutet justeras omedelbart med hänsyn till remissens svarstid.

Bakgrund/Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat motionen ”Inför en kulturgaranti för stadens barn och unga” (dnr KS 2021/818) till utbildningsnämnden.

I motionen föreslår Emilia Bjuggren (S) en kulturgaranti som innebär att alla barn och elever i Stockholms stads förskolor och skolor garanteras minst en kulturupplevelse per verksamhetsår. Motionären framhåller att föräldrars utbildningsnivå påverkar hur många kulturupplevelser barn och unga tar del av på fritiden. Därför har förskola och skola ett viktigt kompensatoriskt uppdrag.

Motionären anser att stadens subvention Kulanpremien, som ger förskolor och skolor möjlighet att boka kulturaktiviteter till ett lägre pris, fungerar väl. Dock framhålls att det finns ett likvärdighetsproblem då Kulanpremien inte täcker hela kostnaden för deltagande i kulturaktiviteter och ett eventuellt deltagande då blir avhängigt den enskilda skolans eller förskolans ekonomiska förutsättningar. Motionären menar också att nyttjandet av kulturutbudet är kopplat till kompetens och kännedom om kultur hos personalen i skolor och förskolor.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa i samverkan med förskoleavdelningen, grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas av den fackliga samverkansgruppen den 9 november 2021. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 10 november 2021.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen instämmer med motionären om vikten av att barn och unga i Stockholms stad ska ha en god och likvärdig tillgång till kulturupplevelser.

I läroplanerna för förskola, grundskola och gymnasieskola betonas kulturens roll. Förskolebarn ska få utveckla sitt eget skapande samt förmågan att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans. Grundskolans läroplan slår fast att varje elev efter genomgången grundskola ska kunna ”använda och ta del av

många olika uttrycksformer såsom språk, bild, musik, drama och dans samt ha utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud”. Och på gymnasienivå ska eleverna kunna söka sig till ”saklitteratur, skönlitteratur och övrigt kulturutbud som en källa till kunskap, självinsikt och glädje”.

Utbildningsnämnden skapar, tillsammans med kulturnämnden och stadsdelsnämnderna, förutsättningar för att barn och unga i Stockholms stad ska kunna nå dessa måluppfyllelser och med likvärdiga möjligheter att möta kultur i skolan.

Utöver skrivningarna i läroplanerna har kommunfullmäktige beslutat om ett gemensamt barn- och ungdomskulturprogram Kultur i ögonhöjd som synliggör att de som arbetar i staden har ett delat ansvar för att alla barn och unga har tillgång till kultur. Inom ramen för programmet finns en vägledning som riktar sig till respektive skolform. Kulan ingår som en del av programmet och är ett konkret verktyg som stödjer barn och elevers möjlighet att ta del av kulturupplevelser och utveckla det egna skapandet.

På Kulans webbplats presenteras ett kvalitetssäkrat kulturutbud med drygt 200 aktörer och 500 aktiviteter. Det finns möjlighet att sortera utbudet på målgrupp och kulturform och det är tydligt utmärkt vilka aktiviteter som har Kulanpremien (stadens subvention) och vilka aktörer som lämpar sig särskilt bra för Skapande skola-projekt. Utöver detta finns förslag på kulturplaner, pedagogiskt material med lektionsförslag samt tematiska upplägg med kulturupplevelser som ingång till olika ämnen (exempelvis demokrati, nationella minoriteter, sex och samlevnad).

Kulan erbjuder även material för både pedagoger som känner sig osäkra på hur de kan arbeta med kultur i verksamheten och pedagoger som vill fördjupa befintligt arbete. Stödet finns för att bristande kompetens och kännedom om kultur, som motionären nämner som en möjlig anledning att Kulanpremien nyttjas i olika utsträckning, inte ska vara ett hinder för att arbeta med barn och elevers eget skapande eller boka kulturupplevelser.

Utöver de resurser som finns på webbplatsen får kulturombud och pedagoger tips och inspiration på de kulturombudsträffar som Kulan anordnar ett par gånger per termin. På det årliga evenemanget Kolla Kultur varvas kulturupplevelser med goda exempel, föreläsningar, samtal och workshops: ett värdefullt tillfälle för kompetensutveckling som ytterligare stärker pedagogers möjlighet att ta in kultur i verksamheten.

Allt fler barn och unga tar del av aktiviteter som subventioneras via Kulanpremien¹. Den statistik som finns, gällande nyttjandet av Kulanpremien, möjliggör den likvärdighet som motionären efterfrågar. Det är enkelt att följa upp vilka verksamheter som inte nyttjar premien i lika stor utsträckning, vilket gör att arbetet med likvärdighet ständigt förbättras.

Kulturrådets bidrag Skapande skola är ett stöd som ytterligare stärker barns och elevers tillgång till kulturens alla uttrycksformer. Stödet fördelas till grundskolor och grundsärskolor som vill genomföra projekt för att öka elevernas kreativa skapande tillsammans med professionella aktörer. Kulturrådet tilldelade kommunala skolor i Stockholm 9,5 mkr för läsåret 20/21 och 10,3 mkr för läsåret 21/22.

Utöver de exempel som nämnts ovan får barn och elever möta kultur på en mängd olika sätt. De går bland annat på museum, får besök av både Kulturskolan och kulturaktörer som inte har Kulanpremien, tar del av satsningen Läsning pågår² och går på skolbiovisningar (ett vanligt läsår sker ca 14 000 skolbiobesök).

Utbildningsförvaltningen ställer sig generellt positiv till förslag som främjar barn och ungas likvärdiga tillgång till professionella kulturupplevelser och eget skapande. Förvaltningen anser att syftet med kulturgaranti uppnås i hög utsträckning inom ramen för befintliga kulturverksamheter och insatser.

Konsekvenser för jämställdhet

Då ärendet är ett svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter

Då ärendet är ett svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys

¹ För detaljer kring Kulanpremien, se kulturförvaltningens remissvar Dnr 1.1/2442/2021.

² *Läsning pågår* vänder sig till stadens skolor i årskurs 5, 8, gymnasiet samt grund- och gymnasiesärskola i syfte att väcka läslust, stimulera den språkliga kreativiteten och inspirera elevernas egna skrivande. Alla elever i klassen får en bok och den aktuella författaren kommer på besök. *Läsning pågår* beslutades i KF 2004.

vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det till kommunstyrelsen som svar på remissen, samt att beslutet justeras omedelbart med hänsyn till remissens svarstid.

Bilaga

Motionen ”Inför en kulturgaranti för stadens barn och unga”